

jarstva. Obče znano je, da je tovariš Praprotnik priznan strokovnjak v sadjarstvu, ki je s svojo drevesnico in javnimi predavanji o sadjarstvu jako povzdignil sadjerejo vobče. To priznavajo vsi njegovi tovariši gornjegrajskega okraja in tudi drugod ter mu od srca privoščijo zasluženno javno priznanje. Čudno je le, da sta klerikalna lista »Slovenski Gospodar« in »Straža« delala že pred imenovanjem reklamo za onega Praprotnika, ki je ga pred leti »Slovenski Gospodar« grdo napadal kot nekdanjega generala Jungovcev; še bolj čudno, kakor se pri tej priliki napada liberalno učitelstvo. Dokazi: »Slov. Gospodar« piše v št. 15., z dne 10. aprila: »Naj bi mnogi liberalni učitelji mesto strastne politične agitacije raje posnemali g. Praprotnika.« Kje je tista strastna politična agitacija, ne pove dobro znani mozirski dopisnik klerikalnih listov, ki v svoji prefriganosti nosi Janusov obraz. — Še menitejše piše »Straža« v številki 43 z dne 18. aprila sledeče: »Ker imamo v »črnem kotu«, kakor so krstili naš okraj nekateri blamirani liberalni učiteljski naduteži, tudi nekateri — hvala Bogu ne preveliko — učitelje, kojih delovanje in življenje našemu ljudstvu kar nič noče priložiti, je razumljivo, da ima gospod nadučitelj Praprotnik poleg mnogih prijateljev in častilcev v svojih stanovskih vrstah še tudi nekatero zavidneže, ki se v svoji hrabrosti jezijo nad njegovim plodonsnim delovanjem, namesto, da bi razun jezika gibali tudi pamet in roko v prid ljudstva. Mi pa jim kličemo: Ne zavidajte, rajši posnemajte, in če tudi ste v »črnem kotu«, bi vas ljudstvo spoštovalo, kakor cenijo visoko gospoda nadučitelja Praprotnika.« — Iz teh dveh dopisov sledi logično, da se je tovariš Praprotnik moral v političnem oziru zadnji čas precej preduriti, da je dobil tako milost in zaslonbo v klerikalnih listih, dočim se po starem receptu udriha po liberalnih učiteljih, kakaj sadjarstvo kot kmetijska stroka je ostala ista, kakor jo je gojil Praprotnik pred mnogimi leti še kot strasten liberallec. — Kaj se je zgodilo za kulisami, še ni znano. Znano pa je, da je Praprotnik lani na Ljubnem po svojem predavanju imel v gostilnici na Lednici v navzočnosti, nekaj duhovnikov kar paenkrat improviziran navdušen govor na škofa Slomška. Letos pa je predaval o sadjereji pri zborovanju »Katoliškega izobraževalnega društva« pri »Belem volu« (klerikalna gostilnica) v Celju. To so znana dejstva. — Ali se potemtakem prišteva Praprotnik med napredne tovariše, naj sam odgovori ali pa enkrat vendar pravo barvo pokaže in uskoči med Slomškarje. Slovensko napredno učitelstvo je danes tako zdravo drevo, da slabo sadje kar samo odpada.

—š— Predstava v korist »Südmarki«. Dne 14. t. m. se je v graškem gledališču predstavljala Anzengruberjeva ljudska igra »Krivoprisežnik« v korist »Südmarki«. Pričakovati je bilo, da bodo graški nemški nacionalci gledališče do zadnjega kotička napolnili, pa je bilo — na grozo »Südmarke« — prazno. Čas je že, da bi se Nemci v toliko zavedli svojega poštenja, da bi se odrekli društvu, ki širi okrog korupcijo in neznačajnost.

Koroške vesti.

—k— Na dan s številkami! Iz nedavno izišlega poročila dež. šol. sveta koroškega o stanju ljudskega šolstva za leto 1912, je razvidno, kako enostransko je sestavljeno to poročilo z ozirom na slov. del Koroške, gotovo pa tako, da bi nepoznavalec razmer — četudi je prelistal vse poročilo — lahko misli, da so vse šole na Koroškem izključno samo nemške ter da je Koroška enojezična kronovina. Tako n. pr. si dež. šolski svet ni upal objaviti števila slovensko-nemških, takoimenovanih utrakvističnih šol, katerih je dobra četrtina (še manje pa, seveda, onih par slovenskih šol.) Opustil je nadalje razdelitev šoloobiskujočih otrok po narodnosti, kakor je tudi zamočal število učiteljev, ki so usposobljeni za pouk obeh deželnih jezikov itd. Edino, kar si upa priznati, je, da je izmed 198 gojencev na učiteljskih v Celovcu celih 8 Slovencev. — Gospodje pri dež. šol. svetu si morajo biti pač svesti velikih krivic, ki se gode koroškimi Slovencem na šolskem polju; zato pa se ne upajo s številkami na dan.

— Skader je padel. Zanimive slike o obleganju Skadra, zavzetju Odrina, bojih pri Cataldži, krasno sliko črnogorskega kralja Nikite I. itd. je priobčil »Slov. Ilustrovani Tednik«. Priporočamo vsem, da si naroče »Slov. Ilustrovani Tednik«. Zadrževajte ga po vseh gostilnah, kavarnah, brivnicah itd.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Gornje Podravje: Preveč nejasno. Prosimo natančnejših podatkov!

Stev. 282.

Naznanilo.

Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani se bode vršil v času od 16. julija do vstetega 6. avgusta t. l. strokovni tečaj za izobrazbo učiteljev obrtno-trgovskih predmetov na obrtnih nadaljevalnih šolah. Učitelji, ki žele biti sprejeti, naj pošljejo svoje primerno opremljene prošnje potom šolskega vodstva vsaj do 20. maja neposredno na ravnateljstvo državne obrtne šole v Ljubljani. Prosilcem bode ravnateljstvo do srede junija sporočilo, če so sprejeti ali ne. Vsak udeležnik, ki ima svoje redno bivališče izven Ljubljane, dobi od ministrstva za javna dela podporo 40 kron. Potrebne rekvizite preskrbi brezplačno podpisano ravnateljstvo, ki daje tudi vsa zaželjena podrobna pojasnila. Ravnateljstvo c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani, 22. aprila 1913.

Knjigoveznica

Iv. Bonač

Ljubljana, Šelenburgova ul.

priloga vsakovrstna knjigoveška dela, galanterijo, passepartuje itd. Posebno močna vez za knjižnice in čitalnice.

Cene zmerne, delo solidno.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonoano naločim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani. registrirana zadruga s omejenim imetvom.

Promet do konca marca K 37.830.53.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2 3.—1/2 5. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Naznanilo. Kdor želi od zadruga kakih informacij, naj za odgovor priloži 30 h v pošti njih znakah. Na prošnje brez vpošiljatve ne vedenih znak se ne odgovarja.

Pravkar izišlo in se dobi pri skladatelju v Središču (Štaj):

Štiri cerkvene pesmi za šolarske sv. maše.

Dvoglasno s spremljevanjem orgel. Uglasbil Ant. Kosi, nadučitelj.

A. Foerster, p. H. Sattner in E. Adamič, ki so te pesmi v rokopisu pregledali, so se izrazili zlasti o narodnem tonu v katerem so pesmi zložene prav pohvalno.

Cena 1 K, s poštnino 5 v več.

Slovensko Abecedo

za ženska ročna dela

(II. pomnožena izdaja) po 20 vin. komad priporoča

Milena Kiferle

učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani, Krojaška ulica 8./II.

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsovė

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met. (dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cefira kanafasa, flancele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorca biaga zastojo in franko.

Jernej Bahovec

naslednik: IVAN GAJŠEK

- trgovina s papirjem - Sv. Petra cesta št. 2.

priloga slavnemu učitelstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo

šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd.

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec

v Gorici

Tržaška ulica števil. 16

v lastni hiši

in Tekališče Fran Jožefa št. 39.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetiške šole.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov

za vsak stan.

Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.

Dr. Karl Tumlriz:

Nemška vadnica

za nenemške ljudske šole.

1. del: Spodnja stopnja. Vtisnenih je 15 slik. Cena vezani knjigi 80 h. Pripuščena po ukazu c. kr. ministrstva z dne 8. julija 1908, št. 29.040.

2. del: Srednja stopnja. Vtisnenih je 14 slik. Cena vezani knjigi 1 K 20 h. Pripuščena po ukazu c. kr. ministrstva z dne 25. oktobra 1910, št. 44.128.

3. del: Višja stopnja. (Tvarina za tri šolska leta.) 2 barvotiska, 35 slik in 2 zemljiško pregledna načrta v barvah. Cena vezani knjigi 1 K 80 h. Pripuščena po ukazu c. kr. ministrstva z dne 19. novembra 1912, št. 48.000.

Založil

F. Tempsky, Dunaj IV.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana Prešernova ulica št. 3 Ljubljana

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada. Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade. — Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 3/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Prvo splešno uradniško društvo

avstro-ogrskemu monarhije

na Dunaju, I., Wipplingerstrasse št. 25.

je ena največjih in najstarejših zavarovalnic za življenje v monarhiji in izvršuje zavarovanja za življenje in rente v vseh kombinacijah.

Za izboljšanje gospodarstvenega stanja, za preskrbljenje prihodnosti navezano je posebno učitelstvo na samopomoč potom zavarovanja življenja; ugodnosti, ki jih nudi v tem obziru Uradniško društvo, pa tudi humanitetnemu delovanju namenjene uprave Uradniškega društva kažejo učitelju, da mu je najboljšje, če se oklene Uradniškega društva. Iz pravega spoznanja teh ugodnosti pridružila so se

največja učiteljska društva

Avstro-ogrskemu Uradniškemu društvu.

Silno ugodni zavarovalni pogoji. Nizke premije. Izplačevanje nemudoma in brez odbitka.

Garancijsko premoženje koncem I. 1912 . . . . . 84 milijonov kron Stanje zavarovanj koncem I. 1912 . . . . . 222 milijonov kron Izplačanih zavarovanj do konca I. 1912 . . . . . 121 milijonov kron

Pojasnila daje brezplačno in, ne da bi vprašalec prevzel kake obveznosti

Glavni zastop uradniškega društva za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu, Radetzkystraße 10.